

Revidert taubaneforskrift – utkast

§ 1-1. Formål

Formålet med forskriften er å sikre at taubaner blir anlagt, bygget, vedlikeholdt, drevet og fjernet slik at anlegget ikke fører til skade på person, eiendom eller miljø.

§ 1-2. Virkeområde

Forskriften gjelder for bygging og drift av taubaner, jf. taubaneloven § 2, samt konstruksjon, produksjon, montering, omsetting og ibruktaking av sikkerhetskomponenter og delsystemer til bruk i taubaner.

Forskriften gjelder ikke for den delen av taubaneanlegg som faller inn under plan- og bygningslovgivningen.

Forskriften gjelder ikke for:

- a) Taubaner omfattet av artikkel 2 nr. 2 i forordning EU 2016/424 i ~~vedlegget til~~ gjennomført i del III i denne forskriften.
- b) Godstaubaner som er to kilometer eller kortere eller som går over egen grunn.
- c) Kabelkraner for godstransport som er to kilometer eller kortere eller går over egen grunn.

§ 1-3. Definisjoner

I denne forskriften menes med:

- a) *Taubane*: anlegg konstruert, produsert, montert og tatt i bruk for det formål å transportere personer eller gods i vogner eller med trekkinnretninger som bæres av og/ eller beveges med tau plassert i eller langs en trasé.
- b) *Godstaubane*: taubane beregnet for transport av gods.
- c) *Taubanevirksomhet*: foretak, enkeltpersonforetak eller forvaltningsorgan som har driftstillatelse for en eller flere taubaner.
- ~~d) *Driftstillatelse*: tillatelse til å drive taubane, jf. Taubaneloven § 6~~
- d) *Driftspersonell*: personer med operative oppgaver av betydning for sikkerheten.
- ~~e) *Driftsleder*: leder for driften av taubane~~
- e) *Taubaneulykke*: en uønsket eller plutselig hendelse eller en bestemt rekke slike hendelser som har skadelige følger som fører til død eller alvorlig personskade, betydelige materielle skader på eiendom eller på miljø, og alle andre lignende ulykker.
- f) *Alvorlig taubanehendelse*: en uønsket hendelse som under litt andre omstendigheter kunne ha ført til en taubaneulykke.
- g) *Taubanehendelse*: enhver annen hendelse enn en ulykke, som har sammenheng med driften og som innvirker på driftssikkerheten.

§ 1-4. Unntak og utpeking av teknisk kontrollorgan

Statens jernbanetilsyn kan i særlige tilfeller gjøre unntak fra forskriften her når dette ikke er i strid med internasjonale avtaler som Norge har inngått.

Statens jernbanetilsyn utpeker teknisk kontrollorgan etter *kapitel 4* i forskriften.

§ 1-5. Tilsyn med omsetning av delsystemer og sikkerhetskomponenter (markedstilsyn)

Statens jernbanetilsyn kan pålegge den som bringer i omsetning et delsystem eller en sikkerhetskomponent, å begrense anvendelsesområdet, forby bruk eller tilbakekalle delsystemet eller sikkerhetskomponenten fra markedet, dersom det foreligger risiko for at delsystemet eller sikkerhetskomponenten ikke oppfyller de grunnleggende kravene i kapittel V i taubaneforordningen som er

gjennomført i forskriften kapittel 4. Det samme gjelder dersom et delsystem eller en sikkerhetskomponent ikke har nødvendig merking.

Kostnadene ved tilsyn i medhold av denne bestemmelsen kan kreves dekket av den som kan få pålegg etter første ledd.

Kap 2 Generelle krav til taubanevirksomheten

§ 2-1. Ansvar for taubanevirksomheten

Taubanevirksomheten har ansvaret for sikker drift, vedlikehold og kontroll på risikoer i forbindelse med drift av taubane.

Ny § 2-2. Akseptabelt sikkerhetsnivå

Taubane anses å ha akseptabelt sikkerhetsnivå når:

- a) *den er konstruert etter harmonisert europeisk standard, eller det kan dokumenteres tilsvarende sikkerhetsnivå, og*
- b) *den drives i henhold til anerkjent standard, eller det kan dokumenteres tilsvarende sikkerhetsnivå.*

Statens jernbanetilsyn kan kreve at taubanevirksomheten benytter og bekoster uavhengig tredjepart eller produsenten av taubanen til å godtgjøre at taubanen tilfredsstiller kravet om akseptabelt sikkerhetsnivå.

Ny § 2-3. Melding

Det skal sendes melding om bygging av ny taubane til Statens jernbanetilsyn.

Endring av taubane skal meldes skriftlig til Statens jernbanetilsyn som skal vurdere om endringen er av en slik art at det er nødvendig å søke om ny driftstillatelse. Ved flytting av taubane kreves alltid ny driftstillatelse.

Gjeldende §§ 2-2 til 2-11 blir ny §§ 2-4 til 2-13

§ 2-4. Driftstillatelse og endringer av betydning for driftstillatelsen

Drift av taubane krever driftstillatelse. Før taubaner tas i bruk skal Statens jernbanetilsyn gi driftstillatelse etter at søker har godtgjort at taubanen har et akseptabelt sikkerhetsnivå og drives sikkert.

Delsystemer og sikkerhetskomponenter for taubaner for persontransport skal tilfredsstille de grunnleggende kravene i forskriften del III for å kunne gjøres tilgjengelige på markedet.

For taubane for persontransport som har driftstillatelse etter reglene som gjaldt fra 3. mai 2004 gjelder kravene i forskriften del I, II og III.

For taubane for persontransport som har driftstillatelse etter reglene som gjaldt før 3. mai 2004 gjelder kravene i del I og II. Godstausbaner og kabelkraner må tilfredsstille kravene i del IV.

Dersom det foretas vesentlige endringer på, eller utskifting av deler av taubane for persontransport skal endringene og deres konsekvenser som helhet tilfredsstille de grunnleggende kravene i del III.

Ved vurderingen av om det foreligger vesentlige endringer på taubane skal det legges vekt på om endringen medfører forandringer av egenskaper eller komponenter beskrevet i dokumentasjonen som lå til grunn for opprinnelig driftstillatelse.

§ 2-5. Søknad om driftstillatelse

Søknad om driftstillatelse sendes Statens jernbanetilsyn på fastsatt skjema. Søknad skal blant annet inneholde teknisk beskrivelse av taubanen med tegninger og angivelse av hvilke standarder som er benyttet, samt beskrivelse av driftsform. *I tillegg skal relevante deler av sikkerhetsstyringssystemet vedlegges.*

Søknad om driftstillatelse avgjøres snarest mulig og senest fire uker etter den dato da all nødvendig dokumentasjon er oversendt Statens jernbanetilsyn.

§ 2-6. Fjerning av taubane

Taubane som ikke lenger har driftstillatelse, skal fjernes innen ett år fra opphør av driftstillatelsen. Statens jernbanetilsyn kan gjøre unntak fra fristen dersom det sannsynliggjøres videre drift.

§ 2-7. Forsikringsplikt

Taubanevirksomheten skal være forsikret og ha sikkerhetsstillelse for erstatningsansvar som kan oppstå på grunn av taubanen. Ved manglende sikkerhetsstillelse skal Statens jernbanetilsyn tilbakekalle driftstillatelsen.

Virksomheter som har flere taubanetyper skal ha en forsikring som er beregnet ut fra den taubanen som har størst skadepotensiale.

Virksomheter som har driftstillatelse for en eller flere kabelbaner, stolheiser eller totausbaner skal ha en forsikringsdekning og sikkerhetsstillelse som beregnes ut fra det skadepotensialet taubanen representerer.

Minstekrav til forsikringsdekning for enkelte typer taubaner:

- a) *Virksomheter som har driftstillatelse for ett eller flere skitau skal minst være forsikret med en dekning på 200 G.*
- b) *Virksomheter som har driftstillatelse for ett eller flere skitrekk skal minst være forsikret med en dekning på 400 G.*
- c) *Virksomheter som har driftstillatelse for en eller flere godstaubaner skal minst være forsikret med en dekning på 200 G.*

Forsikringsselskapet hvor taubanen er forsikret skal varsle Statens jernbanetilsyn om bortfall av sikkerhetsstillelse.

§ 2-8. Varslingsplikt om taubaneulykke og alvorlig taubanehendelse

Ved taubaneulykke med *alvorlig* personskade skal taubanevirksomheten straks varsle politiet. Varsling til politiet skal skje muntlig.

Ved taubaneulykke og alvorlig taubanehendelse skal taubanevirksomheten varsle Statens jernbanetilsyn, og ved behov andre relevante myndigheter.

§ 2-9. Rapporteringsplikt om taubaneulykke, alvorlig taubanehendelse og taubanehendelse

Taubanevirksomheten skal rapportere skriftlig til Statens jernbanetilsyn om taubaneulykke og alvorlig taubanehendelse. Rapporten skal sendes Statens jernbanetilsyn så snart som mulig og senest innen 72 timer. Taubanehendelse skal rapporteres til Statens jernbanetilsyn innen 8 dager.

Rapportering skal skje på skjema fastsatt av Statens jernbanetilsyn.

§ 2-10. Årsrapport

Statens jernbanetilsyn kan kreve at taubanevirksomheter sender inn en årlig rapport om forhold som har betydning for sikkerheten. Statens jernbanetilsyn fastsetter krav til innhold i rapporten og setter frister for innsending.

§ 2-11. Forbud mot overdragelse o.l.

Driftstillatelse kan ikke overdras, herunder leies, leases, lånes eller på andre måter overlates til andre.

§ 2-12. Krav om sikkerhetsstyringssystem

Taubanevirksomheten skal ha et sikkerhetsstyringssystem. Formålet med sikkerhetsstyringssystemet skal være å styre virksomheten for å kunne drive sikkert.

§ 2-13. Krav til sikkerhetsstyringssystem

Sikkerhetsstyringssystemet skal være dokumentert, og kjent av alt driftspersonell. Dokumentasjonen skal være på norsk.

Sikkerhetsstyringssystemet skal være tilpasset arten og omfanget av den aktuelle virksomheten, og skal inneholde de bestemmelser som er nødvendige for å ha kontroll med risikoer forbundet med virksomheten.

I sikkerhetsstyringssystemet skal taubanevirksomheten minst beskrive:

- a) *hvem som har myndighet til å fatte beslutninger av betydning for sikkerheten*
- b) *sitt system for avvikshåndtering*
- c) *hvordan jevnlige risikovurderinger og tilhørende handlingsplaner skal gjennomføres. Risikovurderingen skal gjennomføres i tråd med anerkjente metoder. Avvik skal være en del av grunnlaget for risikovurderingene.*
- d) *instruksjer for*
  - i) *sikker drift*
  - ii) *kontroll*
  - iii) *vedlikehold**Eventuelle anvisninger fra leverandøren skal legges til grunn for instruksene. Instruksene skal beskrive hvem som er ansvarlig for gjennomføringen.*
- e) *kompetanse- og opplæringskrav for driftspersonellet, inkludert krav til førstehjelps- og redningskompetanse*
- f) *beredskapsplaner for nødsituasjoner og andre situasjoner som kan true sikkerheten. Beredskapsplanen skal minst inneholde*
  - i) *intern og ekstern varslingsliste*
  - ii) *oversikt over førstehjelps- og redningsutstyr og hvor det er plassert**Beredskapsplaner for svevebaner og kabelbaner skal i tillegg inneholde*
  - iii) *detaljert redningsplan*
  - iv) *rutiner for å planlegge og gjennomføre regelmessige redningsøvelser*
  - v) *rutiner for å evaluere og følge opp redningsøvelsene*
  - vi) *oversikt over kommunikasjonsutstyr, utstyr for evakuering eller nedfiring for personer og hvor utstyret er plassert*
- g) *Dokumentasjon som inneholder oversikt over tekniske data og driftsdata, journaler over reparasjoner, ombygginger, undersøkelser, prøvinger og kontroller, og rapporter fra disse.*

Ny § 2-14. Oppsyn under drift

Rom, eller område for personell som har oppsyn med taubanen under drift skal være innrettet slik at personellet kan ha god oversikt over påstigningsområde og videre oppover heistraséen. Det samme gjelder der det er behov for oppsyn med avstigningsområdet. Personellet skal ha stoppanordning lett tilgjengelig.

Ny § 2-15. Generelle krav

Taubanen skal til enhver tid være innrettet slik at brukerne kan ferdes og stige av og på uten fare.

Traséen skal være ryddet, tilstrekkelig bred og tilgjengelig.

Driv- og vendestasjoner skal i nødvendig utstrekning inngjerdes, slik at personer ikke utsettes for fare, f.eks. ved å skades av bevegelige deler.

Ved på- og avstigningsplasser skal det være et tilstrekkelig antall stoppinnretninger til bruk for publikum. For skitau og skitrekk skal det være en innretning mellom avstigningsplass og vendeskive som automatisk medfører stopp før brukere har kommet i kontakt med endestasjonens mekaniske konstruksjon.

Kapittel 3. Krav til drift, driftskontroller og vedlikehold av taubaner

3-1. Generelle krav til driftspersonellet

Driftspersonellet skal ha nødvendige kunnskaper, ferdigheter, erfaring og personlige egenskaper for de oppgaver som skal utføres. Personell som utfører arbeid som medfører kommunikasjon med brukere eller som må sette seg inn i virksomhetens sikkerhetsstyringsystem, skal ha tilstrekkelige språkkunnskaper.

Driftspersonell skal gripe inn for å hindre taubaneulykker, alvorlige taubanehendelser og taubanehendelser.

Driftspersonell skal være minst 18 år.

§ 3-2. Driftsleder

Taubanevirksomheten skal ha driftsleder sertifisert av taubanevirksomheten. Driftsleder er en forutsetning for driftstillatelse. Statens jernbanetilsyn skal trekke tilbake driftstillatelsen dersom taubanevirksomheten ikke har driftsleder.

Ved skifte av driftsleder plikter taubanevirksomheten å sende skriftlig melding til Statens jernbanetilsyn om navn på ny driftsleder og tidspunkt for skiftet. Dokumentasjon på driftsleders kompetanse og praksis etter § 3-3 skal vedlegges melding om ny driftsleder.

Kravet om at taubanevirksomheten skal ha driftsleder gjelder ikke for godstaubaner.

Svevebaner skal ha stedfortreder for driftsleder.

Driftsleder skal gis myndighet til å treffe tiltak som er nødvendig for å gjennomføre forsvarlig drift og vedlikehold av anlegget. Driftsleder plikter å stanse drift av taubane dersom sikkerhetsmessige hensyn tilsier det.

Ny § 3-3. Krav til driftsleder

Driftsledere for taubanevirksomheter skal ha de nødvendige kunnskaper, ferdigheter, erfaring og personlige egenskaper for oppgavene som skal utføres. Driftsleder må være minst 20 år.

Kompetansekrav som virksomheten vurderer som dekkende skal framgå av virksomhetens sikkerhetsstyringssystem. Som et minimum skal følgende kompetanseområder være dekket:

- a) Taubaneloven og taubaneforskriften
- b) Styrings- og ledelseskompetanse
- c) Sikkerhetsstyringssystemets hensikt og innhold
- d) Beredskap
- e) Teknisk kompetanse, herunder taubanens oppbygging og virkemåte, risikomomenter forbundet med drift og taubanens sikkerhetsfunksjoner
- f) Kompetanse knyttet til drift og driftskontroll, herunder vurdering av tilstrekkelig bemanning, krav til kontroller av taubane før og under drift, og hvilke forhold som krever stans av drift
- g) Kompetanse knyttet til vedlikehold, herunder planlegging, gjennomføring og oppfølging av forebyggende vedlikehold og periodiske kontroller
- h) For svevende transport: kompetanse om redningsøvelser og -beredskap, herunder planlegging, gjennomføring og evaluering av redningsøvelser, samt bemanning, gjennomføring og ledelse av redningsaksjoner

I tillegg skal driftsleder ha en obligatorisk praksisperiode som driftspersonell for relevant taubane under veiledning av driftsleder med god erfaring fra tilsvarende taubane. Praksisperioden skal spesielt dekke bokstavene c) til f). Varigheten på praksisperioden skal minst være:

- a) Skitau: 1 uke
- b) Skitrek: 1 måned
- c) Øvrige taubaner: 4 måneder

§ 3-4 Kjørers oppgaver og § 3-5 Vaktens oppgaver oppheves

Gjeldende § 3-3 blir ny § 3-4.

§ 3-4. Bemanningskrav for taubaner

Taubaner skal bemannes med tilstrekkelig driftspersonell for å ivareta brukernes sikkerhet og unngå taubaneulykker, alvorlige taubanehendelser og taubanehendelser.

Bemanningskrav fra leverandøren av den enkelte taubane skal legges til grunn som et utgangspunkt for taubanevirksomhetens krav til bemanning.

Taubanevirksomheten skal i sin vurdering av nødvendig bemanning videre ta hensyn til spesielle forhold ved påstigningsplasser, avstigningsplasser og eventuelle særlige forhold ved den enkelte taubane.

For svevebaner i drift skal driftsleder eller stedfortredende driftsleder alltid være til stede eller i umiddelbar nærhet. Svevebaner skal ha tilgjengelig nødvendige mannskaper i tilfelle det oppstår behov for evakuering.

Gjeldende §§ 3-6 til 3-12 blir ny §§ 3-5 til 3-11

§ 3-5. Krav til informasjon og kommunikasjon

Driftspersonellet skal på en enkel måte kunne kommunisere med hverandre, og tilkalle nødvendig assistanse ved taubaneulykker eller alvorlige taubanehendelser.

For svevebaner for persontransport skal det være mulig å gi samtidig informasjon til alle passasjerene i alle situasjoner.

§ 3-6. Beredskap for svevebaner og kabelbaner

Dersom det på svevebaner eller kabelbaner inntreffer driftsstans av slik type at anlegget ikke kan kjøres, skal *brukerne* kunne holdes underrettet og om nødvendig kunne evakueres på betryggende måte. Evakuering skal kunne skje uten aktiv medvirkning av *brukerne*.

Redningsutstyr skal være tilgjengelig til enhver tid. Organisert redningstjeneste skal etableres slik at *brukernes* liv og helse ikke utsettes for uakseptabel fare. Selv om *brukernes* liv og helse ikke utsettes for uakseptabel fare, skal svevebaner evakueres så fort som mulig og innen maksimalt to timer for baner med stoler og maksimalt tre timer for baner med lukkede kabiner. Tiden regnes fra det tidspunkt taubanen stopper og til samtlige *brukere* er bragt i trygghet.

§ 3-7. Redningsøvelser for svevebaner og kabelbaner

For svevebaner og kabelbaner skal det gjennomføres jevnlig redningsøvelser.

Som et minimum skal det gjennomføres en større redningsøvelse med anleggets eget personell ved begynnelsen av hver sesong. Ved denne øvelsen skal alle parter som inngår i redningsplanen delta, og det skal blant annet øves på å evakuere passasjerer.

I etterkant av redningsøvelsene skal øvelsen evalueres, og behovet for å iverksette tiltak skal vurderes. Evalueringen med tiltaksvurdering skal dokumenteres.

§ 3-8. Brannslukningsutstyr

Det skal finnes nødvendig brannslukningsutstyr tilgjengelig der det er behov for slikt utstyr. Type, antall og størrelsen av brannslukningsutstyret skal fastsettes på bakgrunn av en vurdering av behovet.

§ 3-9. Førstehjelpsutstyr

Ved *taubanen* skal det finnes nødvendig førstehjelpsutstyr.

§ 3-10. Driftskontroll

Før *taubanen* åpnes, skal det føres nødvendig kontroll med at den er i driftssikker stand og at alle sentrale sikkerhetsfunksjoner virker som de skal. Driftsleder plikter samtidig å påse at tilstrekkelig redningspersonell er tilgjengelig.

Ved taubaneulykker, alvorlige taubanehendelser eller annen uforutsett driftsstans, skal *taubanen* gjennomgås for å klarlegge at den er sikker i drift, før den tas i bruk på nytt.

Det skal føres løpende kontroll av *taubanen* under drift.

Før kjøringen avsluttes skal driftspersonellet forvise seg om at *taubanen* er tom for personer.

Taubanen skal være avlåst når den ikke er i drift.

Kontroll skal utføres av kvalifisert personell. Gjennomført kontroll skal dokumenteres.

§ 3-11. Magnetinduktiv prøving

Ståltau skal periodisk prøves magnetinduktivt eller med annen anerkjent metode.

Den som skal gjennomføre magnetinduktiv prøving av ståltau må enten ha akkreditering som omfatter magnetinduktiv prøving i henhold til anerkjent europeisk standard, eller godkjenning fra en nasjonal europeisk taubanemyndighet til å utføre magnetinduktiv prøving av ståltau gitt på bakgrunn av en nasjonal godkjenningsprosess.

Som dokumentasjon på akkreditering aksepteres akkrediteringsbevis fra Norsk akkreditering eller annet akkrediteringsorgan som er signatar til den multilaterale avtalen til samarbeidsorganet for alle akkrediteringsorgan i Europa (EAs MLA).

Som dokumentasjon på godkjenning fra en europeisk nasjonal taubanemyndighet aksepteres godkjenningsdokument utstedt av den nasjonale myndigheten sammen med et akseptdokument fra Statens jernbanetilsyn.

Kopi av dokumentasjonen i tredje og fjerde ledd skal vedlegges rapporten for den magnetinduktive prøvingen.

Taubanevirksomheten skal uten opphold sende kopi av rapport etter gjennomført magnetinduktiv prøving av ståltauet til Statens jernbanetilsyn. På bakgrunn av rapporten skal det utarbeides en tiltaksplan. Denne skal sendes Statens jernbanetilsyn sammen med rapporten.

For prøving av ståltau som benyttes til godstauaner vises til *kapittel 5* i denne forskriften.

§ 3-12. Kontroll og vedlikehold

Taubanevirksomheten skal ha rutiner for *kontroll og vedlikehold* av taubanen. Arbeidet skal utføres av kvalifisert personell.

Kontroll og vedlikehold av anlegget skal være lagt opp slik at det forebygger *ulykker og alvorlige hendelser*. Ved kjøring av taubanen i forbindelse med normal funksjonsprøving, prøvekjøring eller andre typer kontroll hvor sikkerheten ved taubanen kan være redusert, skal det ikke transporteres passasjerer eller gods.

Rutinene skal beskrive forsvarlig periodisk kontroll, herunder kontroll av tau. Der det foreligger beskrivelse av *kontroll og vedlikehold* fra leverandøren av *taubanen*, skal leverandørens beskrivelse følges.

I tillegg skal taubanevirksomheten vurdere behov for ytterligere *kontroll og vedlikehold* eller kortere intervaller enn leverandøren har anbefalt.

Utført kontroll og vedlikehold skal være dokumentert.

Statens jernbanetilsyn kan kreve at spesielle inspeksjoner som utføres etter denne bestemmelsen skal, når det gjelder stolheiser, totausbaner og kabelbaner, gjennomføres av et uavhengig inspeksjonsorgan.

Ny § 3-13. Spesielle inspeksjoner

For taubaner for persontransport godkjent etter reglene som gjaldt før 3. mai 2004 skal relevante komponenter og konstruksjonsdeler som utsettes for utmattingsbelastning eller utmattingsspenninger undergis ikke-destruktive prøvinger. Utvelgelsen av hvilke komponenter og konstruksjonsdeler som skal prøves skal skje på bakgrunn av virksomhetens vurdering av hvilke av disse som er mest utsatt for utmatting. Følgende intervaller gjelder (med unntak av klemmer):

- a) Første spesielle inspeksjon. Senest innen 22 500 timer eller 15 år etter første idriftssettelse
- b) Andre spesielle inspeksjon. Senest etter 15 000 driftstimer eller ti år etter første inspeksjon.
- c) Tredje og etterfølgende spesielle inspeksjoner: Senest innen 7500 driftstimer eller fem år etter forrige spesielle inspeksjon.
- d) For bærende konstruksjoner skal spesielle inspeksjoner utføres hvert 15. år eller senest innen 22 500 driftstimer.

For klemmer gjelder at kontroll og prøving skal skje etter en plan utarbeidet av leverandøren.

§ 3-14. Skilting

Ved på- og avstigningsplasser, samt langs traséer skal det være tydelige skilt med kortfattede instruksjoner og/eller illustrasjoner om hvordan passasjerene skal forholde seg.

Nødstoppbrytere skal være tydelig skiltet.

Kapittel 4. Bestemmelser om tilgjengeliggjøring på markedet av og fri bevegelse for delsystemer og sikkerhetskomponenter til taubaner for persontransport. Krav til utforming, bygging og ibruktaking av nye taubaneanlegg.

§ 4-1. *EØS-avtalen vedlegg II kapittel XXIV. Maskiner (Europaparlamentets o Rådets forordning (EU) 2016/424 om taubaneanlegg og om opphevelse av direktiv 2000/9/EF) gjelder som forskrift med de tilpasninger som følger av vedlegg II. Tekniske forskrifter, standarder, prøving og sertifisering.*

Kapittel 10 til 16 oppheves.

Gjeldende kapittel 17 og 18 videreføres i nytt kapittel 5 og 6

Kapittel 5. Krav til godstaubaner.

§ 5-1. Konstruksjon og dimensjonering

Hvor forskriften her ikke gir detaljerte krav med hensyn til dimensjonering, materialer, arbeidsutførelse o.l., skal anerkjente normer og god praksis følges.

Godstaubaner skal være konstruert og dimensjonert til å tåle belastning fra tiltenkt lastekapasitet og den maksimale belastning fra vind, snø og is som må påregnes for den aktuelle plassering av godstaubanen.

§ 5-2. Bremses

Drivverket skal ha driftsbrems og sikkerhetsbrems som virker uavhengig av hverandre, med mindre taubanen er godkjent med en brems.

Stans av drivverket skal utløses automatisk når spenningen synker under den fastsatte grensen for banen eller forsvinner, eller ved overstrøm eller termisk overbelastning.

Ved betjening av sikkerhetsbremsen eller ved aktivering av nødstopp skal stans av drivverket utløses.

§ 5-3. Dokumentasjon ved søknad om driftstillatelse

Ved søknad om driftstillatelse for godstaubaner skal følgende dokumentasjon følge med:

- a) Oversiktstegning som viser anleggets vertikaltrasé (profil) med tauføring, stasjoner og master. Det skal benyttes en målestokk ikke mindre enn 1:1000. På tegningen skal angis:

1. Høyde- og lengdekoordinater for topp av mastefundamenter, driv- og vendeskiver og opplagringspunkter for bære-, trekk- og balansetau,

2. Nyttelast.

b) Beregning av bære-, trekk- og balansetau, hellnings- og brytningsvinkler, opplagertrykk i master, pilhøyder og motvektbevegelse. Spesifikasjon av bæretau, trekk- og balansetau med angivelse av: taufabrikat, taudiameter, taukonstruksjon, nominell strekkfasthet av tråder, minimum effektiv bruddlast og masse pr. lengdeenhet. For bæretau som ikke er strammet med motvekt skal E-modul angis.

c) Beregning av sikkerhet mot glidning av trekktauets på drivskiven.

d) Stasjoner

1. Sammenstillingstegninger

2. Detaljtegninger av:

- Kraftoverførende deler mellom drivmaskineri og drivskive
- Driv-, vende- og ledeskiver
- Bremses
- Bærende stålkonstruksjoner
- Fundamentering
- Forankring av bæretau.

3. Styrkeberegning av de i punkt 2. angitte deler. For roterende aksler skal det foreligge utmattingsberegninger.

e) Strammeanordning

1. Sammenstillingstegning(er) med spesifikasjon av strammetau og tyngde av motvekt for bæretau og trekktau. Hvis det benyttes andre strammeanordninger enn motvekt (f.eks. hydraulisk stramming):

-Systembeskrivelse og konstruksjonstegninger med spesifikasjoner.

Spesifikasjon av strammetau skal omfatte:

-Taufabrikant, taudiameter, taukonstruksjon, nominell strekkfasthet i tråder og spesifisert minste effektive bruddlast.

2. Konstruksjonstegninger av opphengingsanordninger, bærende stålkonstruksjoner og tauskiver.

3. Styrkeberegninger.

f) Master

1. Konstruksjonstegninger med detaljer av skivebatterier og bæretausko.

2. Fundamenttegninger.

3. Styrkeberegninger.

g) Løpeverk, hengestell, vogn

1. Sammenstillingstegninger av løpeverk, hengestell og vogn med angivelse av hoveddimensjoner og vekt.

2. Konstruksjonstegninger av løpeverk, hengestell og vogn og forbindelse mellom trekktau og hengestell.

3. Styrkeberegning av de i punkt 2. angitte deler.

4. Beregning av vindhastighet som gir ubelastet vogn et utsving på 12° på tvers av banen.

h) Elektrisk utstyr

Prinsipp- og koblingsskjema med spesifikasjoner for det elektriske utstyret.

i) Hydraulisk utstyr

Systemtegninger og spesifikasjoner av hydraulisk utstyr med styrkeberegning.

j) Sikkerhetsstyringsystem

På tegningene skal det angis materialkvaliteter og eventuell ikke-destruktiv prøving av materialet. For sveiste forbindelser skal angis sveisemetode og tilsetningsmaterialer, eventuell varmebehandling etter sveising og omfang av eventuell ikke-destruktiv prøving.

§ 5-4. Kontroll av ståltau

Taubanevirksomheten skal ha rutiner for vedlikehold, kontroll og utskifting av bæretau, trekktau, balansetau og strammetau.

Ståltau skal repareres eller skiftes når tverrsnittsreduksjonen på et hvilket som helst sted på tauet overstiger verdiene i tabellen nedenfor.

	Reduksjon %	Målelengde	Reduksjon %	Målelengde	Reduksjon %	Målelengde	Tillegg
Bæretau							
– lukket	10	180xD	5	30xD			Trådbrudd i profiltråder som ligger ved siden av hverandre skal h 18xD.
– partspiral	20	180xD	10	20xD			Partspiraltau skal i en part ha maksimalt 35 % tverrsnittsreduk-sj over en lengde på 4xD.
Spiraltau	10						Alle trådbrudd i yttertråder over hele taulengden skal medregnes
Trekk- og balansetau	25	500xD	10	40xD	6	6xD	Som over.
Strammetau	8	40xD	4	6xD			Som over.

Kapittel 6 Krav til kabelkraner.

§ 6-1. Driftstillatelse for kabelkran

Driftstillatelse for kabelkran forutsetter dokumentasjon av vedlikehold og risikoanalyse for montering, drift og demontering. Risikoanalysen skal utarbeides etter anerkjent metode og av kvalifisert personell. Det må videre foreligge bestemmelser som sikrer personell og tredjemann under montering, drift og demontering.

En eventuell godkjenning fra et annet land kan legges til grunn for driftstillatelsen.

Gjeldende kapittel 19 blir nytt kapitel 7.

Kapitel 7 Avsluttende bestemmelser

§ 7-1 Tilsyn og håndhevelse

Statens jernbanetilsyn skal føre tilsyn med at bestemmelsene i denne forskrift og enkeltvedtak gitt i medhold av denne, blir overholdt.

§ 7-2 Klage

Klage over enkeltvedtak truffet av Statens jernbanetilsyn etter forskriften her, avgjøres av Samferdselsdepartementet.

§ 7-3 Underretning til andre myndigheter mv.

Statens jernbanetilsyn skal publisere referanser til nasjonale standarder som gjennomfører harmoniserte europeiske standarder som er offentliggjort i De Europeiske Fellesskaps Tidende. Dersom det fastslås at en sikkerhetskomponent eller et delsystem ikke oppfyller kravene i § 4-1 i forskriften her, skal Statens jernbanetilsyn umiddelbart underrette EFTAs overvåkingsorgan om de tiltak som er truffet, og grunngi sin avgjørelse.

Dersom det viser seg at en sikkerhetskomponent som er forsynt med CE-samsvarsmerking ikke er i overensstemmelse med gjeldende bestemmelser, skal Statens jernbanetilsyn treffe de nødvendige tiltak overfor den som har påført sikkerhetskomponenten CE-samsvarsmerkingen og den som har utstedt EF-samsvarserklæringen, jf. § 5-3 i forskriften her, og underrette EFTAs overvåkingsorgan og EØS-statene om dette.

Dersom et delsystem som det foreligger en EF-samsvarserklæring for, ikke er i samsvar med § 6-2 i forskriften her, skal Statens jernbanetilsyn treffe de nødvendige tiltak overfor den som har utstedt erklæringen, jf. § 6-3, og underrette EFTAs overvåkingsorgan og EØS-statene om dette.

Dersom Statens jernbanetilsyn mener at en sikkerhetskomponent, eller et delsystem nevnt i vedlegg I, er utformet eller konstruert med bruk av en nyskapende metode, skal tilsynet treffe nødvendige tiltak for byggingen og/eller ibruktakingen av et anlegg der slike nyskapende komponenter eller delsystemer vil bli brukt. Statens jernbanetilsyn skal umiddelbart underrette EFTAs overvåkingsorgan om dette og oppgi sin begrunnelse.

Samferdselsdepartementet skal underrette EFTAs overvåkingsorgan om hvem som blir utpekt til teknisk kontrollorgan. Samferdselsdepartementet skal underrette EFTAs overvåkingsorgan og øvrige EØS-land om det viser seg at det utpekte tekniske kontrollorgan ikke lenger oppfyller kravene i vedlegg VIII.

§ 7-4 Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft 1. juli 2021. Fra samme dato oppheves forskrift om taubaner av 21. juni 2017 nr. 908 om taubaner.